

Englændere i Lindegården

Begivenheden , som jeg her vil skrive lidt om, fandt sted i oktober 1944.

Mine forældre boede på det tidspunkt, som nygifte til leje i stuehuset på Lindegården i Grundfør. Ud over at bo der, havde de forskellige gøremål for gårdejer Axel Kjær, som ejede gården.

En aften da min mor og far var gået i stalden for at malke og fodre dyrene, blev der pludselig banket på stalddøren. De forlod deres arbejde og gik ud for at se, hvem der kom på besøg. Da de kom ud til stalddøren var det ved at være mørkt.

Ved indgangen stod der tre personer, der tiltalte dem på et fremmed sprog.

Ved hjælp af tegn og fagter blev de omsider klar over, at det var engelske soldater, der bad om husly og mad. Alle tre så snavsede og forhutlede ud. En af dem havde brandsår i ansigtet og på hænderne. Far og mor blev selvfølgelig straks meget nervøse. De var jo klar over, at det kunne blive farligt at hjælpe de engelske soldater. Hvis tyskerne blev gjort bekendt med besøget, kunne der falde hårde straffe. Hurtigt kom englænderne i skjul i laden.

Mor gik i køkkenet og fandt på at lave kærnevælling, stege flæsk og skære nogle skiver rugbrød. Af ren og skær nervøsitet kom hun til at svide kærnevællingen.

Soldaterne blev i skjul i laden og spiste maden. Far og mor fortsatte med at passe deres arbejde med dyrene, hvorefter de gik ind til aftensmad.

Da de næste morgen kom ud i stalden, var soldaterne forsvundet. I nattens løb var de efter et hvil, draget videre på deres flugt fra tyskerne i ly af mørket.

Hændelsen, som jeg her har skrevet om, erfarede jeg først ca. 10 år efter krigen, da jeg kunne begynde at læse. Et år kort før jul kom der et julekort med den engelske

Dronning Elizabeth på frimærket. Jeg spurgte nysgerrigt min mor og far: Hvorfor får vi julekort fra England? Herefter fortalte de mig så om oplevelsen i Lindegården.

Jeg fik desuden også oplyst, at en af de tre soldater havde besøgt mine forældre et par år efter krigen. Han havde medbragt gaver, bl.a. cigaretter og en dåse kakao.

Besøget blev omtalt i en af de store lokale aviser med foto. Udklippet fra avisen har jeg set, men det er bortkommet for mange år siden.

Efter krigen blev der tilsendt mine forældre takkeskrivelser fra den engelske og amerikanske hærmagt. Originalskrivelserne har jeg aldrig set, men der eksisterer mærkelig nok en oversættelse til dansk, som jeg stadig gemmer.

Sidst i 70'erne-omkring et års tid før min far døde modtog mine forældre en dag et brev fra en af de engelske soldater, Richard Gee, som boede i Morpeth, en lille by nord for Newcastle. Gennem mange år havde han sendt julekort til min far og mor.

Han ville aflægge et besøg i Danmark, for at træffe nogle af de mennesker, der havde hjulpet til på den dramatiske flugt gennem Jylland med tyskerne i hælene. På rejsen nåede han ikke at gense mine forældre, men som en påskønnelse for hjælpen fik de tilsendt en nål, som jeg gemmer endnu sammen med takkeskrivelserne, et par breve og julekort.

På nålen står teksten: **Royal Air Forces Escaping Society**. Det er en forening for flygtede allierede flyvere, som overlevede flystyrt i fjendtligt besatte områder samt deres hjælpere. Foreningen blev oprettet i 1945 og nedlagt i 1995.

Efter min mors død i 1991, fortsatte jeg med at veksle julekort med Richard Gee indtil for ti år siden.

Efterskrift.

Ugebladet "Hjemmet" udgav i 80'erne en artikel af Finn Marc, som hovedsagelig skildrer de tre engelske soldaters dramatiske flugt tværs gennem Jylland med tyskerne i hælene.

En engelsk flyvemaskine med våben og andet materiel til den danske modstandsbevægelse,

som skulle dumpes ved Hornslet, blev skudt ned af en tysk jager ved Nissum Fjord og styrtede brændende ned på en mark ved landsbyen Gørding.

Af de 7 besætningsmedlemmer omkom en australsk skytte, som først blev begravet af tyskerne i et markskel tæt ved nedstyrtningsstedet. Kort efter krigens afslutning blev han genbegravet på Gørding Kirkegård og er desuden senere mindet med foto og omtale i Gørding forsamlingshus. Min kone og jeg besøgte egnen i 1999 på en sommerhustur sammen med et hold gode venner, hvoraf manden er født i området og kendte til krigshandlingen.

”Hjemmet” fortæller, at to af de andre besætningsmedlemmer blev fanget af tyskerne og fængslet i Holstebro. De overlevede krigens sidste måneder i tysk fangenskab. Den sidste af de engelske soldater måtte tidligt under flugten have lægebehandling. Med danskeres hjælp blev han i hemmelighed indlagt på Lemvig Sygehus. Senere undslap han på cykel mod Struer og Herning og er heldigt sluppet til England.

De tre soldater, som gennemførte den lange og farlige flugt tværs gennem Jylland, gik fra Grundfør østpå mod Hornslet, hvor de kom i kontakt med modstandsbevægelsen. Efter flere dramatiske hændelser, hvor de er tæt på at blive fanget af tyskerne, bliver de fra Aarhus sat på et tog til Grenaa. Herfra kommer de ombord på en fiskekutter, der sejler dem til Sverige. Den lange flugt var lykkedes på grund af deres held og udholdenhed og mange danskeres støtte. Lykkelige flyver de hjem til England og kan genoptage krigstjenesten de sidste måneder indtil tyskerne kapitulerer.

Hørning , april 2014

Svend Kannegaard Olsen

